

Промежуточная аттестация

Спецификация:

Предмет: родной язык (татарский базовый), 11 класс

Условия проведения процедуры промежуточной аттестации:

Работа проводится в классе, задания выполняются на бланках (листы со штампом школы)

Время выполнения:

На выполнение всей работы отводится 45 минут.

Назначение работы:

Определить уровень овладения предметных результатов и коммуникативных УУД у учащихся 11 класса по итогам усвоения программы по предмету «Родной (татарский базовый) язык».

Структура и содержание работы:

Работа проводится в форме диктанта, с грамматическим заданием. Диктант представляет собой связный текст, тематика которого соответствует возрасту учащихся 11 класса. Лексическое наполнение текста не превышает уровень актуального словарного запаса обучающихся 11 класса. Орфограммы, встречающиеся в тексте, определяются программой по родному (татарскому) языку 11 класса.

Кодификатор проверяемых элементов содержания (предметные результаты):

1.1.Орфография как раздел лингвистики:

- Обозначение на письме звука [W] буквой в начале слова буквам у, ў в конце.
- использование буквы й в начале слова и перед буквами о и ё (йөрәк, йозак)
- правописание букв о и ё.
- использование буквы h и x в заимствованных словах
- правописание сдвоенных букв:
- правописание аффиксов -да/-дә, -та/-тә
- правописание частиц да/дә, та/тә;
- правописание союзов да/дә, та/тә.
- правописание мягкого знака (ъ):
- правописание твердого знака (ъ)
- правописание частиц -мы/-ме, -дыр, -дер, -тыр, -тер, гына/генә, кына/кенә
- чередование букв п/б и к/г

1.2.Пунктуация как раздел лингвистики:

- Тире между подлежащим и сказуемым
- Знаки препинания при однородных членах
- Знаки препинания на конце предложения
- Знаки препинания при прямой речи и диалогах, обращениях
- Знаки препинания в ПП и СП
- Знаки препинания в простом осложненном предложении
- Знаки препинания при причастном и деепричастном оборотах
- Знаки препинания при обособленных и уточняющих членах предложения
- Тире в неполном предложении
- Знаки препинания при однородных членах с обобщающими словами
- Знаки препинания при словах и конструкциях, грамматически не связанных с членами предложения.
- Знаки препинания при сравнительных оборотах и конструкциях с союзом как
- Знаки препинания при вводных словах, вводных и вставных предложениях, словах-предложениях Да, НЕТ, междометиях.

Система оценивания работы:**За работу выставляется 2 отметки:**

За диктант выставляется одна отметка согласно нормам оценивания результатов обучения обучающихся 8 классов (нормы оценивания контрольного диктанта)

5	4	3	2
1 негрубая орфографическая + 1 негрубая пунктуационная	2 орфографические + 2 пунктуационные; 1 орфографическая + 3 пунктуационные; 0 орфографических + 4 пунктуационные	4 орфографические + 4 пунктуационные; 3 орфографические + 5 пунктуационные; 0 орфографические + 7 пунктуационные; 6 орфографические + 6 пунктуационные (если есть однотипные и негрубые орф. и пунк. ошибки)	7 орфографических + 7 пунктуационных; 6 орфографических + 8 пунктуационных; 5 орфографические + 9 пунктуационные; 8 орфографические + 6 пунктуационные

За грамматическое задание выставляется одна отметка согласно нормам оценивания:

«5» – ставится за безошибочное выполнение всех заданий, когда ученик обнаруживает осознанное усвоение определений, правил и умение самостоятельно применять знания при выполнении работы;

«4» - ставится, если ученик обнаруживает осознанное усвоение правил, умеет применять свои знания в ходе разбора слов и предложений и правильно выполнил не менее 3/4 заданий;

«3» – ставится, если ученик обнаруживает усвоение определённой части из изученного материала, в работе правильно выполнил не менее 1/2 заданий;

«2» – ставится, если ученик обнаруживает плохое знание учебного материала, не справляется с большинством грамматических заданий;

«1» – ставится, если ученик не смог правильно выполнить ни одного задания.

Количество баллов не должно превышать максимального;

если анализ сделан верно, «5» баллов.

Предметные и метапредметные результаты оцениваются одной единой отметкой

ДЕМОВАРИАНТ.
Сәламәтлек чишмәсе.

Нәркемгә билгеле: сәламәтлек – тормышның яме, чибәрлекнең нигезе. Кеше өчен ин кадерле, мөһим нәрсә – сәламәтлек, шуңа күрә һәркем аны сакларга, нығытырга тырыша.

Физкультура һәм спорт белән дәвамлы шөгыльләнергә кирәк, чөнки ул - сәламәт тәнле, саф ақыллы булу өчен төп шарт.

Физкультура һәм спорт ни сәбәптән шундый тылсымлы көчкә ия соң? 5) **Моның сере шунда: физик қүнегүләр кешенең тәнен чыныктыра, сәламәтлеген ныгыты.** Даими рөвештә физик қүнегүләр ясарга гадәтләнгән кешенең кан йөреше жиңеләя, шуның аркасында кеше житеz һәм жиңел хәрәкәтле була. Өстәвенә сулыш киңәя - упкә эшчәнлеге яхшира. Физкультура һәм спорт кешенең сәламәтлеген саклауда, аны физик чыныктыруда менә шундый эhәмиятле урын tota, шуңа күрә аны сәламәтлек чишмәсе дип атылар. (Ш. Сайкин) (105 сүз)

Грамматическое задание:

1 вариант.

1 нче жөмләдә иярчен жөмләнең мәгънә һәм төзелеше яғыннан төрен билгеләргә.

2 вариант.

5 нче жөмләдә иярчен жөмләнең мәгънә һәм төзелеше яғыннан төрен билгеләргә

Ключи к грамматическим заданиям.

Сәламәтлек чишмәсе.

1вариант. Һәркемгә билгеле:сәламәтлек — тормышның яме, чибәрлекнең нигезе.
нәрсә?

[▼]:( )— иярченле күшма жөмлә,аналитик иярчен ия жөмлә.

2 вариант. Моның сере шунда:физик күнегүләр кешенең тәнен чыныктыра, сәламәтлеген нығыта.

уәл нәрсәдә?
[... шунда]: ( )— иярченле күшма жөмлә, аналитик иярчен хәбәр жөмлә.

1 вариант

Көнбагыш дүс.

Кәрим сизенә килде: кояш белән көнбагыш арасында ниндиер уртаклық, яшерен бәйләнеш бар, чөнки бакчадагы дусты кояш эйләнеше уңаена көнозын талғын гына борыла икән бит. **Кояш иртән кай яктан чыкса, көнбагыш шул якка караган була.** Кичләрен чуклы–чуклы башын кояш баешы яғына бора. Көнбагышның җанлы икәнлегенә ышанды Кәрим, шуңа күрә ул аның якын дусты итеп таныды. **Сентябрь житкәч, беренче сыйныфка укырга бараңагы хакында озаклап сөйләдә.** Дусты аны бирелеп тыңлады. Көнбагышның дәү-дәү яфраклары кулларына орынганда, Кәрим сәер пышылдау ишетә: син тиздән мәктәпкә барасын, зур үсәсөң.

Өлкәннәргә серләрене сөйләсәң дә, алар сине күп вакыт аңлап бетермиләр. Кәрим шуңа төшенде: сөйләшер, серләшер өчен, көнбагыштан да яхшы һәм ышанычлы иптәш юқ, чөнки ул алдашмый, үртәшми, кояшқа һәм синең күзеңә карап тора. Кәримнәң кайчак озын буйлы көнбагышка әвереләсе, аның кебек кояш уңаена талғын гына борыласы килә. Эмма тылсымлы әверелеш ясарга кулыннан килми шул аның. (Р.Низамиев) (138 сүз)

Грамматическое задание:

1 вариант.

2 нче жөмләдә иярчен жөмләнең мәгънә һәм төзелеше яғыннан төрен билгеләргә.

2 вариант.

5 нче жөмләдә иярчен жөмләнең мәгънә һәм төзелеше яғыннан төрен билгеләргә

2 вариант

Туган як.

Һәр кош үзенең туган яғын мактап сайраган кебек, минем дә туган яғымны мактыйсым, аның гүзәл табигатен тасвирлыйсым килә. Мин туган яғымның көмеш сулы елгаларын, зәңгәр күген, кояшлы таңнарын яратам. Челтерәп аккан чишмә сулары авыруларга шифа була, тәнгә көч бирә.

Ә туган яғымның таулары нинди! Мин кыш көне таудан чаңғы шуам. Тау битләре ни өчен яргаланган дисезмә? **Кыш көне сұыктан жириң ярыла, ә яз көне аларға кар сулары кереп тула да ермаклар тагын да зурая.** Жири катламнарын күрәсөң килсә, бер дә казып торасы юқ, килсөң дә карыйсың.

Ә менә сезнең шуши кечкенә таучык артыннан кып-кызыл булып тәгәрәп чыккан кояшны күргәнегез бармы? Их, нинди матур ул күренеш! Бигрәк тә аның алтынсу-кызыл нурларының уйнавын карап тору күцелле. Аз гына жил исеп агач башларын селкеттеме,

су өстендә дулкыннар йөгерешеп, кояш нурларында ялтырыйлар. Әйтесең лә Идел өстенә энже сипкәннәр. **Ә жил исмәгәндә, кояш Идел өстендә тагын үзенең йөзен күрә.** (144 сұз.) (*Матбуғат битләреннән*)

Грамматическое задание:

1 вариант.

7 нче жөмләнең төзелеше яғыннан төрөн билгеләргә.

2 вариант.

14 нче жөмләдә иярчен жөмләнең мәгънәһем төзелеше яғыннан төрөн билгеләргә

Ключи к грамматическим заданиям.

1 вариант

Көнбагыш дүс.

1вариант. 2) Кояш иртән кай яктан чыкса, көнбагыш шул якка караган була.

(-са), [ ] — иярченле күшма жөмлә, синтетик иярчен шарт жөмлә.

2 вариант. 5) Сентябрь житкәч, беренче сыйныфка уқырга барачагы хакында озаклап сөйләде.

(-кәч), [ ] — иярченле күшма жөмлә, синтетик иярчен вакыт жөмлә.

2 вариант

Туган як

1вариант. 7) Кыш көне сүйктан жир ярыла, ә яз көне аларга кар сулары кереп тула да ермаклар тагын да зурая.

[ ], ә [ ] да [ ] — теркәгечле тезмә күшма жөмлә.

2 вариант. 14) **Ә жил исмәгәндә, кояш** Идел өстендә тагын үзенең йөзен курә.

(-гәндә), [ ] — иярченле күшма жөмлә, синтетик иярчен вакыт жөмлә.